

Misterul Palatului de Justiție

Cine ar fi crezut că vitraliile cele mai frumoase din lume se ascund...
 în curtea Ministerului de Justiție din Paris? De Diana-Florina Cosmin

La mijlocul anilor '90, spectrul terorismului internațional era doar sursă de inspirație pentru scenariștii de la Hollywood, iar turiștii puteau să-și desfășoare un pachetel de gumă de mestecat într-un muzeu fără teama că vor fi atacați de un comanda antitero. Nicio companie aeriană n-ar fi îndrăznit să descalțe un pasager sau să-i numere drop-sururile din geantă. Imaginea turiștilor care intrau în Capela Sixtină cu sticla de Coca-Cola în buzunare nu scandaliza pe nimeni. Totuși, în acei ani de tihnă, Franța se putea lăuda cu primul „bastion” de securitate cultural, pentru că orice vizită la Sainte

Chapelle din Paris implica obligatoriu un control amănunțit, până la ultima brichetă cu aer „suspect” din rucsac. Motivul? Capela gotică din inima Parisului se afla ascunsă în curtea Ministerului de Justiție al Franței, frumosul Palais de Justice, suficient de lipită de kilometrul zero al justiției franceze pentru a necesita protecție suplimentară, dar mult prea ascunsă pentru a fi descoperită de marea masă a turiștilor.

„Este un fel de secret bine păstrat al parizienilor. Trebuie să-l descoperi singur, ca un mic explorator”, crede franțuzoica Monique Vulfovich, din Grenoble, care a locuit trei ani în Paris înainte să descopere

minunăția din secolul al XIII-lea de dincolo de porțile aurite ale Palais de Justice. Nu este singura.

Din cei aproximativ 80 de milioane de vizitatori în fiecare an (cu ședere de peste o zi), care au transformat Franța în cea mai frecventată destinație turistică din lume, aproape șapte milioane se îngheșuie la Turnul Eiffel și Lufru, în timp ce Sainte Chapelle abia adună jumătate de milion de vizitatori. Înaltă de 36 de metri, Sainte Chapelle este formată din două încăperi situate una deasupra celeilalte și a fost construită de Ludovic al IX-lea pentru a găzdui două relicve creștine importante:

coroana de spini a lui Iisus Hristos și un fragment din cruce, ambele cumpărate de la împărăția bizantini.

GRAȚIE DE ELEFANT. În prezent, în Sainte Chapelle nu se mai țin slujbe religioase, scopul său fiind unul pur cultural. Din capela de la nivelul inferior, cu pereții acoperiți de „crinii Franței“ din foiță de aur și cu un tavan care recrează un cer înstelat, o scară îngustă din piatră, de castel medieval, urcă până la încăperea principală, care-ți taie respirația. Acoperită cu 600 de metri pătrați de vitralii care recrează întreaga istorie biblică a lumii - de la Geneză la Judecata de Apoi - capela superioară te face să te simți, la propriu, asemeni „elefantului în magazinul de porțelanuri“: ai impresia că trebuie să calci cu grijă, ca nu cumva vreun pas greșit să tulbure fragilitatea încăperii. Fiecare chip sau peisaj de pe geamurile înalte și ascuțite este format din câteva sute de bucăți minuscule de sticlă, pictate în nuanțe de roșu și de albastru. Toate contrastează cu o superbă fereastră rotundă din fragmente de sticlă roz pal, adăugată în urmă cu aproape 500 de ani de un meșteșugar francez. Cu siguranță, meșterul nu și-a imaginat că oameni din toate colțurile lumii vor ajunge cândva să plătească aproape zece euro de persoană pentru a-i admira capodopera.

COPIE AMERICANĂ. Capela a cunoscut incendii, catastrofe naturale și războaie, iar în prezent se luptă cu poluarea Parisului, care-i afectează tot mai mult vitraliile. Pentru francezi, însă, Sainte Chapelle a rămas de sute de ani o „bijuterie de familie“, pe care o păstrezi cu sfințenie, încerci să o conserve cât mai bine, fără să te uiți la costuri, și, la nevoie, o și ascunzi. Anticipând distrugerile din timpul celui de-al Doilea Război Mondial, vitraliile au fost scoase bucată cu bucată și ascunse într-un loc secret, iar în clădire au fost aduse arhivele naționale. Deși nici 1% din turiștii care vizitează Franța nu se opresc la Sainte Chapelle, a fost suficient un singur american profund impresionat de cele văzute. Astfel, dacă Las Vegasul a „furat“ Turnul Eiffel, Arcul de Triumf și alte simboluri franceze, o replică mai recentă (de „doar“ o sută de ani) a capelei se regăsește în curtea unui seminar teologic din Chicago. **F**

SPECTACOL

„Simfonia luminilor“, cum este numit spectacolul high-tech din Hong Kong, include 44 de zgârie-nori

O seară SF în Hong Kong

Seară de seară, la ora opt fix, portul Victoria din Hong Kong devine „platoul de filmare“ al unei pelicule science-fiction. Cartea Recordurilor ține loc de premiu Oscar. De Diana-Florina Cosmin

FOTO: PHOTOLAND / CORBIS

Chinezii din Hong Kong s-au împroprietărit deja cu un element de origine americană: au propriul lor bulevard al starurilor, cu amprenta în ciment a mâinilor celor mai importante staruri locale (inclusiv faimosul Jackie Chan). Pe americani, în schimb, nu i-a lovit până acum inspirația de a transforma vilele vedetelor de la Hollywood într-un „show“ zilnic, asemeni celui pe care locuitorii din Hong Kong îl pun în scenă în fiecare seară, la doi pași de bulevardul local al starurilor. Aproape șase milioane de dolari și circa cinci ani de muncă au fost necesari pentru a face Hong Kongul să... danseze în ritmul muzicii.

„Simfonia luminilor“ din Hong Kong a fost declarată de Cartea Recordurilor cel mai mare spectacol de lumini și sunet din lume. Și pe bună dreptate! Nu mai

puțin de 44 de zgârie-nori de pe ambele laturi ale portului Victoria (între peninsula Kowloon și Hong Kong) se sincronizează în ritmul muzicii, spunând o poveste despre istoria și moștenirea culturală a Hong Kongului, totul cu ajutorul luminilor colorate, al laserelor și al luminilor albe de semnalizare.

CA UN FILM 3D. Rezemat de balustrada din piatră care mărginește zona de promenadă din port (porțiune numită Tsim Sha Tsui), poți vedea pe viu, timp de un sfert de oră, un spectacol desprins din „Ziua Independenței” sau „Star Wars”. Chiar și muzica își aduce o contribuție însemnată la atmosfera SF, pentru că ritmurile instrumentale inspirate de „muzica sferelor” se coordonează cu „explozii” de lumină.

Filmele cu efecte speciale nu ar avea niciun succes în Hong Kong, pentru că spectacolul de pe malul mării Chinei de Sud este nu doar gratuit și deschis tuturor

„Simfonia luminilor” din Hong Kong a fost declarată cel mai mare spectacol de lumini și sunet din lume

curioșilor, dar și mai autentic decât orice peliculă în 3D. Ca un bonus, poți vedea și niște vedete locale în carne și oase. Centrul Cultural Hong Kong, aflat în zona Bulevardului Starurilor, este un fel de „Teatru Kodak” al Hong Kongului. Ședințe foto sau evenimente cu covor roșu și cârduri de paparazzi au loc când te aștepți mai puțin. Nimic nu influențează însă desfășurarea spectacolului, șapte zile din șapte, singura situație de forță majoră fiind avertizarea de ciclon tropical. **F**

Centrul Cultural Hong Kong

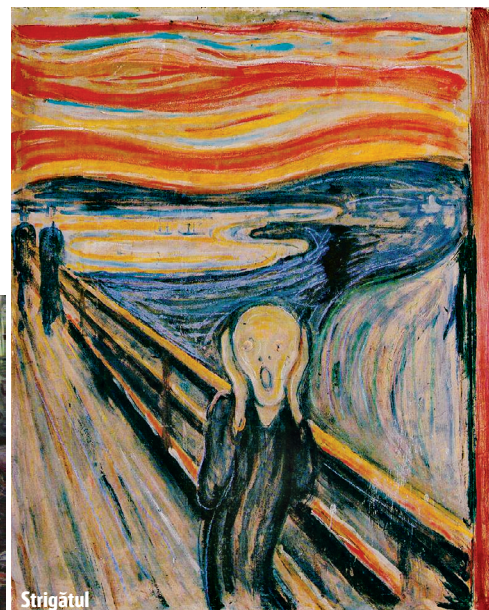
EXPRESIONISM

Fără „strigătul” lui Munch

Moartea lui Marat

Strigătul

Pentru majoritatea covârșitoare a celor care aud de pictorul norvegian Edvard Munch (1863-1944), arta sa se confundă cu „Shrik” („Strigătul”), tabloul care l-a făcut celebru în întreaga lume. Până pe 8 august 2010, însă, pinacoteca pariziană din Place de la Madeleine, centrul capitalei franceze, își propune să prezinte un alt Edvard Munch. Un artist mai puțin apăsător de depresii și mai plin de lumină, mai puțin pictor și mai mult fotograf și cineast, preocupat de dinamismul imaginilor sale. Prin expoziția „Edvard Munch: Anti-strigătul”, francezii reunesec în premieră o serie de tablouri ale norvegianului din colecțiile private ale marilor iubitori de artă, care nu se regăsesc în Munch-Museet din Oslo.

La vernisajul expoziției, Marc Restellini, directorul Pinacotecii, vorbea despre un Munch „calm, senin și puternic în același timp”, care transpare din tablourile pre-

zentate pentru prima oară publicului, inclusiv peisaje luminoase de toamnă sau portrete de femei și copii. Precursor al curentului expresionist, artistul și-a însușit fenomenele naturii ca motive predilecte, vântul, ploaia sau zăpada fiind omniprezente. La-

„Moartea lui Marat” este una dintre cele mai șocante picturi din „perioada sumbră” a lui Edvard Munch

„Strigătul” este cea mai cunoscută operă a lui Munch, care l-a făcut celebru în întreaga lume

tura sumbră a operei norvegianului are și o explicație: fiu de doctor, copilul Munch îl însoțea pe tatăl său în vizitele făcute bolnavilor. Din mărturiile de suferință strânse atunci, acesta a găsit inspirație pentru picturi cu oameni pe moarte sau în agonie. „Moartea lui Marat”, un alt tablou al său extrem de apreciat, înfățișează chiar un bărbat sângărând de pe urma unor răni de gloanțe provocate de o amantă răzburătoare.

– Diana-Florina Cosmin